

Šiaulių
akademija

Tiriamujų darbų užsiėmimas „Optinis liežuvis”

Pojūtis – tai išorinio pasaulio poveikio, registruojamo receptoriais, atspindys psichikoje. Žmogaus pojūčiai subjektyvūs, nes žmonės skirtingai jaučia ir priima išorės poveikius ir skirtingai reaguoja į juos. Pagrindinė priežastis – nevienodo jautrio receptorių priimti ir nervų sistemos išanalizuoti signalai skirtingai suprantami ir (ar) interpretuojami smegenyse. Skonio niuansų pojūčio lavinimui skiriant vis mažiau dėmesio, juos formuojančių receptorių signalai tampa vis labiau subjektyvūs. Stebint šviesos ypatingą sklidimą įvairiomis šviesai skaidriomis terpėmis galima sukurti optinį liežuvį, jaučiantį net ir mažiausią fruktozės, gliukozės ir (ar) sacharozės kiekį įvairiuose kasdien mūsų vartojamuose šviesai skaidriuose produktuose. Šiame darbe kaip tik ir kuriamas optimis liežuvis, kuriuo „paragausite“ saldintą vandenį, *Sprite* gérinį, minėtų produktų patys neparagavę. Dirbdami porose, pasidarysite skirtingos koncentracijos cukraus tirpalus. Iš grafiko nustatysite tiriamojo cukraus tirpalo koncentraciją. Sužinosite, kaip kritusio šviesos spindulio lūžio kampus priklauso nuo tiriamos medžiagos cukraus koncentracijos.

Numatomi rezultatai:

Mokės paskaičiuoti medžiagos koncentraciją tirpale. Gebės išmatuoti vandenye ištirpusio cukraus kiekį, pačio produkto neragaudami. Gebės suprasti, kaip ir kodėl skiriasi skirtingą cukraus kiekį turinčių medžiagų lūžio kampus.

Priemonės – šviesos šaltinis, matlankis, prizmė, liniuotė, tuščiaviduris skaidrus indelis, cukrus, svarstyklės, saldus tirpalas, *Sprite* gérimas.

Klasė – 8 kl.

Mokinų skaičius – iki 15 asmenų

Trukmė – 2 val.

Kaina – 160 Eur

Vieta – VU ŠA STEAM centras, Stoties g. 11, Šiauliai

*Veiklų metu mokiniai gali būti fotografuojami ir filmuojami, o nuotraukos ir vaizdo medžiaga publikuojama.